

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОЗНАВСТВО ТА ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

м.Кропивницький–2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до дисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни.
4. Формат дисципліни.
5. Результати навчання.
6. Обсяг дисципліни.
7. Ознаки дисципліни.
8. Пререквізити.
9. Технічне програмне забезпечення/обладнання.
10. Політика курсу.
11. Навчально-методична карта дисципліни.
12. Система оцінювання та вимоги.
13. Рекомендовані джерела інформації

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Правознавство та професійна діяльність
Викладач	Бондарчук Оріїв Павлович, кандидат історичних наук, доцент
Контактний телефон	(0522) 390-514
E-mail:	Yurabon@bigmir.net
Консультації	очні – відповідно до затвердженого графіка консультацій; онлайн – е-листування, у месенджері (Facebook-Messenger), вебінари на платформі Zoom (за запитом здобувача вищої освіти)
Система дистанційного навчання	moodle.kntu.kr.ua/DistancelearningCNTU

2. Анотація до дисципліни

Зміни, що відбуваються в соціально-економічній сфері останнім часом, безпосередньо стосуються кожного громадянина нашої країни, тому потребують підготовки висококваліфікованих фахівців. Особливо важливого значення набувають формування, розвиток і закріплення форм нового мислення, виховання загальної правової культури, високої професійності при вирішенні різноманітних завдань, вироблення почуття відповідальності, справедливості, поваги до закону. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Курс «Правознавство та професійна діяльність» покликаний сформувати правовий світогляд майбутніх фахівців, виробити систему правових уявлень, переконань та навичок правомірної поведінки, збагатити теоретичні уявлення про поняття категорії, які використовуює правознавство; має на меті не тільки дати необхідні знання, а й навчити правильно використовувати правові норми при виконанні відповідних ролей у суспільстві - як у майбутній професійній діяльності, так і в особистому житті. Адже сьогодні однією з найважливіших проблем правової галузі залишається низький рівень абстрактності правової культури, що призводить до значних негативних наслідків у нашому суспільстві. Саме тому, особливо в сучасних умовах, вивчення і засвоєння студентами зазначеної дисципліни набуває особливого значення, сприяє опануванню загальноцивілізаційних цінностей, формуванню необхідного рівня правової та політичної культури, виробленню навичок електоральної поведінки, оволодінню механізмами свідомої реалізації себе у правовому та політичному житті.

3. Мета і завдання дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Правознавство та професійна діяльність»: формування основоположних знань з теорії держави і права, основ цивільного, трудового, сімейного, вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання у практичному житті; навичок роботи з нормативно-правовими актами, вміння правильно застосовувати правові норми у виробничо-службовій діяльності.

Завдання дисципліни: вивчення проблем становлення правової системи України, правового забезпечення створення громадянського суспільства, економічної різноманітності, демократичної, соціальної, правової держави, ознайомлення з порядком вирішення господарських спорів, розгляду цивільних, адміністративних та кримінальних справ; ознайомлення з механізмом захисту прав і свобод людини і громадянина,

формування вмінь та навичок користування нормативно-правовими актами; формування правової свідомості та правової культури.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, поєднуючи із практичними (семінарськими) заняттями.

Формат очний (offline/Facetoface)

Для заочної форми навчання:

Під час сесії формат очний (offline/Facetoface), у міжсесійний період – дистанційний (online).

5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- передумови виникнення держави і права;
- основи конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, сімейного, житлового, трудового та кримінального права;
- поняття та функції, систему, галузі та інститути права;
- сукупність базових навичок, необхідних для здійснення діяльності в галузі права;
- відмінності між знаннями в галузі права і професійними навичками юриста, їх взаємозв'язок і взаємозумовленість;

уміти:

- орієнтуватися в основах права;
- застосовувати на практиці основні норми права;
- застосовувати отримані знання у практичній діяльності.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- не байду жестикуляції до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку здорового способу життя тощо.

6. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	28
Практичні	14
Самостійна робота	78
Всього	120

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість місцевих модулів	Вид підсумкового оцінювання	Нормативна/вибіркова
----------------	---------------------	---------	---------------	----------------------------	----------------------------	-----------------------------	----------------------

						нтролю	
2021/2022	I	2		4/120	2	Залік	Вибіркова

8.Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Правознавство та професійна діяльність» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Історія України»; «Вступ до фаху та основи наукових досліджень».

9.Технічне та програмне забезпечення/обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10.Політика курсу

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять – важлива складова навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізнення на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf); «Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>); «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=50>); «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦНТУ». Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/polozh_system_yakosti.pdf.

11.

Навчально-методична карта дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1			

<p>Тема 1. Основні закономірності виникнення держави і права. Суспільство як система відносин індивідів та соціальних спільнот і їх організацій. Природні права людини – право на життя, свободу та власність. Соціальні норми як регулятор людських стосунків в забезпеченні невід’ємних природних прав людини. Основні теорії походження держави. Формування політичної системи та виникнення правових норм. Право як засіб реалізації владної волі.</p>		2	4
<p>Тема 2. Держава – ядро політичної системи суспільства. Поняття держави, її ознаки та функції. Форми державного устрою та державного управління. Поняття та форми політичних режимів. Демократія як ідеал суспільної координації.</p>	2	2	4
<p>Тема 3. Поняття права, його ознаки і форми. Визначення права, нормативний характер інтелектуально-вольовий характер, забезпеченість державним примусом, формальна визначеність. Принципи права – справедливість, повага прав людини, рівноправ’я, законність, правосуддя. Джерела права – правовий звичай, правовий прецедент, нормативно-правова угода, нормативно-правовий акт.</p>		2	4
<p>Тема 4. Правові відносини і законність, реалізація правових норм. Поняття правовідносин. Зміст правовідносин – юридичні права, природні права, обов’язки суб’єктів соціальних відносин. Структура правовідносин – суб’єкти, об’єкти, правоздатність, дієздатність.</p>		2	8
<p>Тема 5. Види правовідносин. Реалізація норм права – використання, виконання, дотримання, застосування, тлумачення політичних режимів.</p>		2	6
<p>Тема 5. Правопорушення і юридична відповідальність. Поняття і зміст правопорушення, його відмінність від правомірної поведінки. Юридична відповідальність – поняття та основні види – конституційна, кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільно-правова, матеріальна. Підстави юридичної відповідальності. Цілі юридичної відповідальності. Форми юридичної відповідальності.</p>	2		4
<p>Тема 6. Система галузей законодавства. Поняття юридичного закону, закони і підзаконні акти. Систематизація нормативно-правових актів. Поняття системи права. Правові інститути. Основні галузі права – конституційне, цивільне, адміністративне, господарське та ін.</p>		2	4
<p>Тема 7. Загальні засади демократичного конституційного ладу в Україні. Конституція України як правовий акт прямої дії, як основа правової системи. Принцип конституційно-правового регулювання, конституційно-правові норми та метод регулювання. Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні. Загальні засади конституційного ладу України (перший розділ Конституції України) – суверенітет, демократизм, верховенство закону, державна символіка, структура та поділ влади. Культурна та мовна політика, економічні відносини.</p>	2	2	6
<p>Тема 8. Конституційні права, свободи та обов’язки громадян України, гарантії їх дотримання Громадянство України. Свобода людини і її забезпечення конституційними нормами в Україні. Право людини і право громадянина. Відповідність конституційних норм України. Загальні декларації прав людини. Громадянські та політичні права в Україні –</p>	2	2	4

економічні, сімейні, культурні. Обов'язки громадянина України. Особисті гарантії людини в Україні. Політичні, економічні, юридичні та ідеологічні гарантії і свобод громадян України.			
Тема 9. Захист прав громадян та організацій: діяльність судових та правоохоронних органів Система судових органів України. Незалежність судових органів. Судовий захист.	2	2	6
Змістовий модуль 2			
Тема 10. Цивільне та сімейне законодавство. Основи цивільного та сімейного права України. Власність і право, форми, у яких функціонує власність в Україні. Цивільно-правові договори. Цивільно-правова відповідальність.	2	2	4
Тема 11. Трудове законодавство. Трудове законодавство України. Трудове право як галузь права. Колективний договір та його зміст. Трудова дисципліна.	2	2	4
Тема 12. Господарське право. Правове регулювання господарської та підприємницької діяльності. Обмеження здійснення підприємницької діяльності. Правовий статус фізичної та юридичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності. Правові засади захисту економічної конкуренції.		2	2
Тема 13. Основи екологічного, земельного та сільськогосподарського законодавства. Екологічне, земельне та сільськогосподарське право України. Законодавство України про охорону навколишнього середовища. Основи земельного законодавства України. Суспільні відносини, що регулюються нормами земельного права. Форми власності на землю. Основи фінансового права. Поняття. Бюджет та бюджетна система.		2	4
Тема 14. Основи адміністративного, кримінального законодавства. Адміністративне, кримінальне право. Поняття. Юридичні ознаки правопорушення. Законодавство, що регулює адміністративні, кримінальні відносини. Відповідальність.		2	4
Всього	14	28	78

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Контроль знань та умінь здобувачів (поточний та підсумковий) здійснюється за кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в ЦНТУ. Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни визначається за стобальною та дворівневою («зараховано, «не зараховано») шкалами оцінювання результатів навчання. Він складається з рейтингу поточної навчальної роботи впродовж семестру, для оцінювання якої призначається 100 балів.

За навчальним планом передбачається при вивченні навчальної дисципліни виконання певних видів робіт на лекційних, практичних, семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань, інших видів навчальної діяльності, тому оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи.

Семестровий залік проводиться на останньому занятті, до початку екзаменаційної сесії.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Правознавство та професійна діяльність»

Поточний контроль та самостійна робота																Підсумковий контроль	
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2							Всього	Залік	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	ЗК 2		
5	5	5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	5	15	100	100

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тижні, ЗК1, ЗК2 – поточний змістовий контроль

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Рівень знань оцінюється:

«Відмінно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу, висловлює власні міркування стосовно тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює власні міркування з приводу тих чи інших проблем, але допускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або у процесі аналізу практичного матеріалу.

«Задовільно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» / «Не зараховано» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Студенти, які не з'явилися на іспит без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Переведення підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, в екзаменаційну (залікову) за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється за відповідною шкалою.

Шкала оцінювання

Оцінка за	Визначення	Оцінка		
		За	За національною системою	За системою ЦНТУ

шкалою ЄКТС		національною системою (іспит, диференційований залік: курсова робота, практика)	(залік)	
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90–100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середньогорівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82–89
C	ДОБРЕ – в цілому правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74–81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64–73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії			60–63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перекласти	2 (незадовільно)	Незараховано	35–59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота			1–34

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені [Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ](#) (С. 28-31).

13. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Бондарчук Ю. П. Методичний посібник з вивчення предмету «Правознавство». – Кропивницький, 2016. 128 с.
2. Гіда Є. О. Основи правознавства: навчальний посібник. Київ, 2017. 457 с.
3. Основи правознавства: Навчальний посібник / П. Д. Пилипенко, Н. М. Хома, М. С. Кельмантаїн. – 2-ге видання, виправлене і доповнене. Львів, 2014. 387 с.
4. Правознавство: базовий підручник для студентів ВНЗ / Богачова Л. Л., Жернаков В. В. та ін. Харків, 2014. 534 с.
5. Бобир В. І., Демський С. Є., Колодій А. М. Правознавство: Навч. посібник / за ред. В. В. Копейчикова. К.: Юрінком Інтер, 2015. 693 с.
6. Пилипенко П. Д. Правознавство: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2016. 592 с.
7. Конституція України (Основний закон). К., 1996.
8. Кодекс законів про працю України.
9. Закон України «Про охорону праці». (ВВР–1991. №7)
10. Закон України «Провідпустки», (1996). (ВВР–1991. №7)
11. Цивільний кодекс України. К., 2003.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення. // Відом. Верх. Ради Української РСР. 1984. Додаток до №51. (зі змінами доповненнями станом на 1 червня 2020 р.).

13. Сімейний кодекс України. – Х.:ООО«Одиссей»,2002. – 112с.(або «Голос України»,2002,№38).
14. Кримінальний кодекс України.К.:Право,2001.

Допоміжні:

1. Загальна теорія держави і права. Навч. посібник./зред. академіка АПрНУ України В.В.Копейчикова.:ЮрінкомІнтер,2015.
2. Адміністративне право: навчальний посібник/М.М.Бурбика, А.В.Солонар, К.Д.Янішевська; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний університет. Суми, 2015.
3. Конституційне право України: підручник/[І.М.Алмаші... [таін.]. Ужгород, 2016.
4. Сімейне право: підручник/[В.А.Кройтор... [таін.]; за загальною редакцією В.А.Кройтора та В.Ю.Євка; Міністерство внутрішніх справ України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2016.
5. Трудове право України: [підручник для юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів/С.М.Прилипка... [таін.]. Харків, 2014.
6. Трудове право України: навчальний посібник/Волошина С.М. Чернівці, 2015.
7. Цивільне право України : навчальний посібник : у двох частинах / за загальною редакцією В.А. Кройтора, О.Є. Кухарева, М.О.Ткалича; Міністерство освіти і науки України, Державний вищий навчальний заклад. Запоріжжя, 2016.
8. В.І.Борисова, Жилінкова І.В. Сімейне право України: Підручник. К.:ЮрінкомІнтер, 2004. 264с.
9. Карлицький С.М. Трудове право України: Навч. посіб.-К.:Прецедент, 2009. 216с.
10. Господарське законодавство України. Збірник нормативних актів/Уклад. В.С.Щербина, О.В.Щербина. К.:МАУП, 2014.
11. Тодик Ю.М., Журавський В.С. Конституційне право України: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2012. 544с.
12. Шевченко Я.М. Цивільне право України: Підручник.: У 2 т. К.: ЮрінкомІнтер, 2014. Т. 2408с.

Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс: Сайт «Законодавство України»//–Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Електронний ресурс: Офіційний сайт Кіровоградського національного технічного університету –Режим доступу: www.kntu.kr.ua
3. Електронний ресурс: Вікіпедія—Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Вищий_навчальний_заклад
4. www.kmu.gov.ua –сайт Кабінету Міністрів України (виконавчий орган влади)
5. www.president.gov.ua –сайт Президента України
6. <http://moodle.kntu.kr.ua/course/view.php?id=666>